

gospodarske, obrtniške in narodne.

Ichajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 17. decembra 1879.

Obseg: Rasglas gospodarjem, ki želijo semena ruskega lanú. — Živinoreja v deželah našega cesarstva po letu 1882. — Deset zapoved za varstvo gozdarstva. — Gospodarske novice. — 46. odborova skupščina Matice Slov. v Ljubljani 29. novembra. (Konec.) — Solnce in mesec možkega in ženskega spôla in njuna poroka. — Govor slovenskega poslanca Kluna o vojni postavi. (Konec.) — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

Razglas gospodarjem,

ki želijo semena ruskega lanú.

Družba kmetijska kranjska bode prihodnjo spomlad zopet v stanu gospodarjem našim iz državne podpore nakupljeno seme ruskega (rigajskega) lanú po nižji ceni dati, kakor je na prodaj v štacunah.

Da pa odbor vé, koliko semena naj naroĉi, zato vabi gospodarje, kateri želijo tega lanú, ki v vsem prekosí naš domaĉi in vsak drug lan, naj se kmalu, zadnji čas pa do sveĉnice, oglasijo pisмено ali ustmeno v pisarnici odborovi, da se potem vé, koliko ga bo treba skupaj naroĉiti.

Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske
v Ljubljani 16. decembra 1879.

Živinoreja v deželah našega cesarstva po letu 1882.

Na prvi pogled bo marsikdo naših bralcev ugibal, kaj boĉemo s tem napisom, ki celi dve leti gleda naprej?

Al napis temu članku ne bo jim več zastavica. Ako se spomnijo nove državne postave, po kateri se za obrambo goveje kuge v naših deželah 1. januarija leta 1882. zapró meje proti Rusiji, Rumuniji in ĉe treba tudi proti Turĉiji, od kodar edino se goveja pošast trosi v dežele našega cesarstva, to je, kakor smo uže povedali, od leta 1882. naprej iz Rusije, Rumunije in Turĉije se ne bo smela niti živa goveja živina niti njeno meso, njene kože in vse drugo njeno vpeljavati v avstrijske dežele.

Le pomislimo, da samo Dunajĉanje so leto in dan iz Rusije dobivali kakih 30.000 goved, katerih od leta 1882. naprej ne bodo več dobivali, ampak govejega mesa v domaĉih avstrijskih deželah iskali.

Iz vsega tega je razvidno, da postava zoper govejo kugo, ki jo je sedanji državni zbor vkljub uporú dunajskih poslancev ukrenil, ni le dobrota našim deželam, ki bodo vprihodnje obvarovane rusko-turške kuge, temuĉ, da tudi naši domaĉi živinoreji pomaga na noge s tem, da bodo izrejeno si govejo živino veliko lože in bolje prodajali na vse kraje. Zato

je tudi državni zbor, zdaj po večini konservativen in naroden, to prav dobro ukrenil, da 2 leti časa pušĉa, predno postava stopi v veljavo, deloma zato, da se dovršijo naprave za zaprtijo avstrijskih mej proti Rusiji in Rumuniji, deloma zato, da naši avstrijski živinorejci si opomorejo do tega, da bodo več dobrih goved izrejevali. Naj tedaj tudi živinorejci naših slovenskih dežel ti dve leti dobro porabijo za pomnoženje in zboljšanje govedoreje, — naj si pripravijo za obilniši pridelek živinske klaje, — naj si omislijo knjigo o „umni živinoreji“ z lepimi podobami razjasneno, ki jo je, spisano od dr. Jan. Bleiweisa, kranjska kmetijska družba na svitlo dala itd. Gotovo pride čas, da bode kmetovalcem živinoreja najveĉ dobiĉka donašala.

In še nekaj je, na kar bi radi pozornost obrnili naših kmetovalcev, naših kmetijskih družeb, naših deželnih zborov, in to je

potreba zavarovalnic proti škodi živinskih bolezin.

Potreba taciĉ zavarovalnic (asekuranc), pri katerih posestnik more zavarovati živino, ki mu jo bolezní poberó, je uže danes pripoznana, al dosihmal se niso mogle take asekurance tako med ljudstvom ukoreniniti, kakor, na priliko, asekurance zoper škodo ognja, in to najveĉ zato ne, ker je tarifa pri njih previsoka bila.

Da bi se ta ovira odstranila, je oni odsek zbornice poslancev na Dunaji, ki je bil izvoljen za obravnavo postave o goveji kugi, med drugim sklenil zbornici predlagati nasvêt, naj sklène vladi dati nálog, da se vpelje splošna posilna živinska asekuranca in ta asekuranca postane državna asekuranca, to je, taka, ki je v rokah vlade. Vsi poslanci, ki so delovali v tem odseku, so pripoznali, da taka asekuranca bila bi velika pripomoĉ, kmetovalce obvarovati velike škode, katera jim pretí, ĉe jim živina pogine, ki je kmetovalca najveĉi kapital. Ker so nekateri poslanci dvomili nad tem, ali bode vlado volja, to asekuranco na-se vzeti, ker bi nekako bila novemu davku podobna in zato ljudstvu nepriljubljena, so vprašali v odsekovi seji pričujoĉega kupĉijskega ministra za njegovo mnenje o tej vaĉni zadevi.

Minister jim je na to odgovoril, da misli, da bi vlada prav rada pospeševala in podpirala napravo živinskih asekuranc, al vlada je v svoje roke vzeti menda ne bode hotela; dežele same bi najlože take asekurance ustanovile.